

ΤΟ ΔΑΚΡΥ, ΥΠΕΡΧΕΙΛΙΣΗ ΠΟΝΟΥ Ή ΑΓΑΠΗΣ;

Οι έντονοι και απαιτητικοί ρυθμοί της σύγχρονης ζωής, αναγκάζουν τον άνθρωπο να πιστεύει ότι έχει απεριόριστες δυνατότητες και αστείρευτες δυνάμεις, και τον παρακινούν να επιφορτίζει τον εαυτό του με επιπρόσθετα βάρη και περιορισμούς. Στις καθημερινές πάγιες υποχρεώσεις, προσθέτει ανελαστικές προθεσμίες εκπλήρωσης τεθέντων στόχων, ενώ ενίοτε, επιδιώκει να κάνει και κάτι παραπάνω για να φανεί καλύτερος από τους άλλους. Ταυτόχρονα, θέτει περιορισμούς στον εαυτό του ώστε να μην δείχνει προς τους έξω το πως νιώθει πραγματικά, και παράλληλα αγωνιά για να μάθουν και τα παιδιά του την τακτική αυτή, για να επιβιώσουν.

Έτσι και αλλιώς, ο σύγχρονος τρόπος ζωής δεν του προσφέρει και πολλές ευκαιρίες έκφρασης των αληθινών συναισθημάτων. Γιατί λοιπόν να εκφράζει τα συναισθήματά του, αφού αυτός που δεν τα συγκρατεί και δεν τα αποκρύπτει είναι αδύναμος και ευάλωτος, και κατά συνέπεια εύκολος στόχος ή λεία των ισχυρότερων και σκληρότερων; Δεχόμενος αυτή τη θέση ως στάση ζωής, υποβάλλει τον εαυτό του σε μια συνεχή πίεση περιστολής και καταστολής των συναισθημάτων του. Θέτει ουσιαστικά των εαυτό του υπό ένα ολοκληρωτικό καθεστώς συναισθηματικής λογοκρισίας.

Αν και πονάει δεν αποκαλύπτει το πως νιώθει ούτε την πληγή που χρήζει περίθαλψης. Αν και αγαπάει ή συμπαθεί ή συμπονά κάποιον δεν το δείχνει. Ενδύεται ένα ανθρωποειδές προσωπίο και θώρακα μαζί. Το ανέκφραστο και άκαμμπο προσωπίο τον εμποδίζει να γίνει αποδέκτης των συναισθημάτων των άλλων γι' αυτόν, αλλά και να εκπέμψει τα δικά του συναισθήματα στους άλλους. Και ενώ αυτή η ανταλλαγή συναισθημάτων, το αμοιβαίο μίρασμα πόνου και αγάπης αποτελεί κύριο χαρακτηριστικό της κοινωνικότητας και της ανθρωπότητάς του, απορρίπτεται από τον θεϊκά μεν πλασμένο, έκπτωτο δε άνθρωπο.

Φυσικά, κάθε αφύσικη επιλογή στη ζωή μας έχει συνέπειες οι οποίες αργά ή γρήγορα εμφανίζονται στον ορίζοντα. Ο βαθμός δυσκολίας στον ανθρώπινο βίο μεγαλώνει, σε αντίθεση με τις πομπώδεις διακηρύξεις των σύγχρονων επιστημονικών και τεχνολογικών προφητών, περί προόδου και εύκολης πορείας. Τα επιστημονικά και τεχνολογικά επιτεύγματα έχουν κάνει πιο εύκολη τη ζωή σε κάποιους τομείς δραστηριοποίησης του σύγχρονου ανθρώπου, αλλά όχι ολιστικά. Κι αν ο άνθρωπος δυσκολεύεται σε έναν σημαντικό τομέα της ζωής του όπως τον συναισθηματικό, όσες ευκολίες και αν του προσφερθούν, δεν θα έχει ποτέ τη διάθεση να τις απολαύσει.

Για την παράκαμψη των συναισθηματικών δυσκολιών και των εν γένει συνεπειών της κατ' εξακολούθηση πτωτικής του τάσης, ο μεταμοντέρνος άνθρωπος προσπαθεί πλέον να μηχανοποιήσει ή να ρομποτοποιήσει τον ίδιο του τον εαυτό. Επιδιώκει τη συναισθηματική αφωνία που θα του εξασφαλίσει την ευτυχία ή τουλάχιστον θα τον προστατεύσει από τη δυστυχία. Δυστυχώς όμως, για τον άνθρωπο ως άτομο και ευτυχώς για τον άνθρωπο ως πρόσωπο έχει παραμείνει ενεργό ένα από τα λιγοστά στοιχεία εξωτερικής έκφρασης του συναισθηματικού κόσμου του ανθρώπου. Πρόκειται για το δάκρυ, μια αντίδραση του οργανισμού σε φυσικά, αλλά και συναισθηματικά αίτια, μεταξύ των οποίων συμπεριλαμβάνεται ο πόνος και η αγάπη.

Το δάκρυ αποτελεί άλλη μια ισχυρή απόδειξη ότι ο άνθρωπος αποτελεί μια αρμονική σύνθεση σώματος, ψυχής και πνεύματος σε ένα ενιαίο όλο. Όταν η

ψυχή βρίσκεται σε θλίψη ή ευφορία, το πνεύμα αντιλαμβάνεται την κατάσταση της ψυχής και αφυπνίζει το σώμα για να συμπάσχει ή να συμμετάσχει, ενεργοποιώντας στην προκειμένη περίπτωση τους δακρυϊκούς αδένες. **Το κάθε δάκρυ συναισθηματικής προέλευσης** είναι πολύ περισσότερα από ένα υγρό που εκκρίνει ο ανθρώπινος οργανισμός του οποίου η φυσική σύνθεση είναι γνωστή και εύκολο να διαπιστωθεί στο εργαστήριο. **Εμπεριέχει συστατικά συναισθηματικής χροιάς** που για την ανάκαυψή τους απαιτείται ενσυναίσθηση του εαυτού μας (αυτοαντίληψη), αλλά και των όσων συναποτελούν το συναισθηματικά φορτισμένο σκηνικό ή πράξη .

Ειδικότερα, στην περίπτωση των δακρύων από πόνο, αυτά δεν προέρχονται από έναν απλό συνηθισμένο πόνο. Προκαλούνται από **πόνο που η έντασή του και η έκταση που καταλαμβάνει και επηρεάζει σωματικά ή ψυχικά** στον υποκείμενο σε αυτόν, είναι **πέρα των συνηθισμένων αντοχών** του. Όταν κάτι ξεπερνάει τις αντοχές μας ασκεί περισσότερη πίεση στα σωματικά και ψυχικά τοιχώματα εντός των οποίων εκδηλώνεται, και **δύναται να δημιουργήσει ρήγματα ή πληγές** (σωματικά ή ψυχικά τραύματα). Προς αποφυγή αυτής της δυσμενούς εξέλιξης **ο Πλάστης του ανθρώπου προέβλεψε έναν τρόπο εκτόνωσης τούτης της υπερβολικής πίεσης**, μέσω των δακρύων. **Όταν λοιπόν ο πόνος υπερχειλίζει, ο άνθρωπος δακρύζει.**

Αν όμως το δάκρυ αποτελεί υπερχείλιση του αβάσταχτου πόνου, πως δικαιολογείται στην περίπτωση της αγάπης και μάλιστα **στην ύψιστη έκφασή της, της ανιδιοτελούς αγάπης;** Όπως και κάθε συναίσθημα έτσι και η αγάπη αναφύεται **στην ψυχή, και το πνεύμα κάνει κοινωνό αυτής της αγάπης, το σώμα**, ώστε το όλον του ανθρώπου να συμμετάσχει στην εκδήλωσή της. Λόγια, χειρονομίες, κείμενα, δώρα, έργα, θυσίες αποτελούν μερικές από τις συνήθειες εκφράσεις αγάπης. **Στην περίπτωση όμως, που ο άνθρωπος έχει κατακλυσθεί από την αγάπη και πλέον δεν υπάρχουν λόγια ή έργα για να φανερώσει αυτήν**, η συναισθηματική του φόρτιση βρίσκει τρόπο αποφόρτισης μέσω των δακρύων. **Είναι λοιπόν το δάκρυ και υπερχείλιση της αγάπης.**

Η έλλειψη ή η υπερβολή του φυσικού τρόπου υπερχείλισης πόνου ή αγάπης καθιστά τον άνθρωπο υπερανάισθητο ή υπερευαίσθητο, και **υποδηλώνει την ύπαρξη μη ορθά δομημένης προσωπικότητας**. Αντίθετα, **η ορθά δομημένη προσωπικότητα προσανατολίζεται πάντοτε στη χρυσή τομή** μεταξύ συγκράτησης και υπερχείλισης πόνου και αγάπης. Και επιπρόσθετα **αναπτύσσει βαθιά ενσυναίσθηση** για τον άλλο και τις ομάδες – σύνολα όπου ανήκει. **Μέσω αυτής της ενσυναίσθησης ο πόνος και η αγάπη δημιουργούν ένα υψηλής αξίας συναισθηματικό μείγμα**, που η υπερχείλισή του δύναται να μεταπίπτει από δάκρυ σε ιδρώτα και από ιδρώτα σε αίμα.

Ένα τέτοιο μείγμα πόνου και αγάπης για την πατρίδα μας αναδύθηκε μέσα στο είναι των συμπατριωτών μας κατά το έπος του '40, και υπερχείλισε ποτίζοντας με δάκρυα, ιδρώτα και αίμα το δένδρο της ελευθερίας. Για να συνεχίσουμε να απολαμβάνουμε τους καρπούς αυτού του δένδρου **χρειάζεται ο άνθρωπος ως πρόσωπο να πονάει, να αγαπάει, να δακρύζει, να ιδρώνει και να ματώνει**, αν απαιτηθεί. Εντός όμως, **του κανόνα της χρυσής τομής και του πλαισίου της ανθρωπινότητας** που εξασφαλίζουν την αλήθεια, την ωραιότητα και την αγαθότητα μιας μοναδικής και υπέροχης ανθρώπινης προσωπικότητας.

22 Οκτωβρίου 2024
Στέλιος Κάλφας